

Oreǳie prez. Benesza ogłosi

Wprowadzenie ustroju kantonalnego

3-miesięczny rozejm — natychmiastowe koncesje

PRAGA, 29. 8. Rozmowy polityczne prowadzone w Pradze w ciągu ostatnich dni posiadały charakter poufny. Pomimo to treści tych pertraktacji zaczyna, również w opinii publicznej, przybierać formy konkretne.

Podstawy, na których rokowania z Niemcami sudeckimi mają być na nowo podjęte, dadzą się w ogólnych zarysach określić następująco:

Ustrój kantonalny

Rdzeniem tego projektu jest wprowadzenie ustroju kantonalnego. W ustroju tym miejsce dotychczasowych krajów Czech, Moraw, Śląska, Słowacji i Rusi Przemyskiej zająć ma szereg kantontów, których liczba nie została jeszcze całkowicie ustalona. W rachubę wchodzi chwilowo 23 kantonty. Mają one posiadać możliwość jednolitą strukturę narodowościową. Znajdą się zatem wśród tych kantontów również niemieckie, względnie węgierskie i słowackie. Kantonty te mają być jednostkami autonomicznymi.

Rozważane jest skupienie kantontów niemieckich w jeden związek kantonalny, ostateczna decyzja jednak w tym względzie nie została jeszcze powzięta.

Jeżeli w nowo powstać mających kantontach znajdować się będą inne grupy narodowościowe, to grupy te otoczone zostaną specjalną ochroną. Zasada ta odnosi się zarówno do grup czeskich w kantontach niemieckich, jak i do grup niemieckich w kantontach czeskich. To samo dotyczy również innych grup narodowościowych nie-czeskich.

3 mies. Treuga Del

W związku z ustrojem kantonalnym rząd czechosłowacki opracował projekt, w którym jednakże należy rozróżnić zasadę podstawową i sposób przeprowadzenia tej zasady. Ustalona zasada podstawowa projektu rządowego jest podziałem republiki na kantonty. Sposób przeprowadzenia tej zasady ma być przedmiotem specjalnych rokowań.

Przedyskutowanie zagadnienia tak skomplikowanego, zarówno pod względem prawnopństwowym, jak i prawnoadministracyjnym musiałyby zająć stosunkowo dużo czasu. Ażeby umożliwić dokładne przedyskutowanie tego projektu oraz sposobu jego przeprowadzenia rząd czechosłowacki zamierza zaproponować partii Niemców sudeckich względnie innym grupom narodowościowym 3-mies. „Treuga Del”.

„Koncesje natychmiastowe”

Ze względu na to, że taka propozycja mogłaby być uważana przez grupy narodowościowe, na podstawie ich dotychczasowych

doświadczeń, za manewr taktyczny, mający na celu odwrócenie sprawy, oraz uwzględniając, że propozycja ta spotkałaby się z tego powodu z niedowierzaniem grup narodowościowych, — rząd czechosłowacki zamierza, dla polepszenia atmosfery politycznej, zrealizować „program natychmiastowy”, obejmujący szereg koncesji. Ten program natychmiastowy będzie zawarty w 7-miu punktach, wśród których znajduje się realizacja już danych obietnic, względnie wypełnienie koniecznych żądań Niemców sudeckich oraz innych grup narodowościowych.

7 punktów

Program ten obejmuje między innymi:

a) Ustawowe zabezpieczenie procentowego udziału grup narodowościowych w administracji.

b) Wobec tego, że dotychczasowy udział grup narodowościowych w administracji odbiega znacznie od stosunku procentowe

go, procentowe kwoty przypadające na poszczególne grupy narodowościowe przy przyjmowaniu nowych urzędników i pracowników byłyby wyższe, niż to odpowiada narodowościowemu kluczowi procentowemu, celem wyrównania tej rozbieżności, jaka istnieje pomiędzy obecnym stanem rzeczy, a stosunkiem procentowym.

c) Rozdział według narodowości wydatków państwa we wszystkich tych dziedzinach administracji, w których rozdział taki jest praktycznie możliwy. Tu wchodziłoby w rachubę przede wszystkim wydatki państwa w dziedzinach: społecznej, kulturalnej i gospodarczej. Natomiast budżet zbrojeniowy nie zostałby objęty takim rozdziałem.

d) Zniesienie aparatu czeskiej policji państwowej w nie-czeskich kantontach.

e) Nowa reglamentacja ustawy językowej, która nastąpiłaby pod inną postacią, aniżeli to było planowane w projektach wręczonych

grupom mniejszościowym wraz z t. zw. statutem narodowościowym.

f) Zaciągnięcie pożyczki inwestycyjnej, o ile to możliwe z gwarancją, która ma zostać użyta na budowę, względnie modernizację zakładów przemysłowych posiadanych przez Niemców sudeckich.

g) Udzielenie samorządu kulturalnego poszczególnym grupom narodowościowym, lecz również poza ramami kantontów, z uwzględnieniem grup o innej narodowości, włączonych do danych kantontów.

Oreǳie Prezydenta

Program ten — „koncesje natychmiastowe”, propozycja rozejmu i projekt zmiany ustroju republiki na ustrój kantonalny — ma zostać ogłoszony w oreǳu prezydenta republiki czechosłowackiej, przez co cały projekt uzyskuje poparcie autorytetu prezydenta i rządu.

Celem tego oreǳia jest prócz tego zatarcie wrażeń, jakoby między prezydentem a rządem istniała różnica zdań.

Co przywiezie do Berlina Neville Henderson?

Dzień czeski w Londynie

Całodzienne narady na Downing-Street

LONDYN, 29. 8. Poniedziałek był dniem niezwykle ożywionej działalności rządu. Minister spraw zagr. lord Halifax odbył szereg konferencji. W godzinach przedpołudniowych złożył mu raport o sytuacji w Niemczech sir Neville Henderson, ambasador brytyjski w Berlinie. Przy rozmowie tej obecny był główny doradca dyplomatyczny rządu sir Robert Vansittart.

O godz. 12.45 minister Halifax przyjął posła czechosłowackiego w Londynie Masaryka, z którym odbył 15-minutową rozmowę. Następnie o godz. 1 m. 15 w Foreign Office odbyła się konferencja, w której oprócz ministra spraw zagranicznych wzięli udział sir John Simon, który właśnie powrócił z Lanark, sir Neville Hen-

derson oraz sir Robert Vansittart.

O godz. 15-ej wszyscy czterej udali się do gabinetu premiera, który na krótko przed tym powrócił do Londynu. Konferencja z premierem trwała półtorę godzinę.

Lord Runciman

PRAGA, 29. 8. Prezydent republiki Benesz przyjął w poniedziałek o godz. 18-ej lorda Runcimana.

Wieczorem lord Runciman wraz ze swym sztabem przeprowadził dłuższą rozmowę z jednym z członków delegacji SDP do rokowań z rządem dr. Schickentanzem. O rozmowie tej nie wydano żadnego komunikatu.

znaczącą, że Paryż nie zamierza podejmować żadnej inicjatywy dyplomatycznej w sprawie czeskiej, ograniczając się jedynie do utrzymania ścisłego kontaktu informacyjnego z Londynem.

Kolejne obrady francuskiej rady gabinetowej oraz rady ministrów są manifestacyjnie poświęcone głównie omówieniu problemów natury wewnętrznie — politycznej i gospodarczej.

19 socjalistów i żydów oskarżonych

0 zamach na lokal

Stronnictwa Narodowego w Kielcach

KIELCE, 29. 8. W poniedziałek rozpoczął się w sądzie okręgowym w Kielcach proces o krwawe zajścia, jakie miały miejsce w dniu 1 maja br. na placu Wolności koło lokalu Stronnictwa Narodowego w Kielcach, gdzie został zabity Kazimierz Tomczyk z PPS oraz zostało rannych kilkanaście osób, w tym kilku posterunkowych PP. i oficer służby śledczej. Rozprawie przewodniczył s. s.

o. Chmielewski, oskarża wiceprokuratora Fanfara. Broni 6-ciu adwokatów. Na ławie oskarżonych zasiadło 19 osób, wśród nich 7 żydów, sympatyków PPS.

Akt oskarżenia zarzuca oskarżonym, że brali udział w zbiorowym publicznym, które wspólnymi siłami dopuściło się przemocy względem funkcjonariuszy P. P. przez bicie ich łaskami i kamieniami, a to celem uniemożli-

wienia im dostępu do lokalu Stronnictwa Narodowego i przywrócenia porządku i spokoju. W dalszym ciągu akt oskarżenia zarzuca podśadnym dokonanie gwałtownego zamachu na lokal Stronnictwa przez wtargnięcie po wyważeniu bramy na schody, wiodące do lokalu i bicie tam łaskami i przedmiotami żelaznymi członków tego Stronnictwa oraz strzelanie do lokalu Stronnictwa i osób, znajdujących się przed lokalem.

Po odczytaniu aktu oskarżenia, sąd przystąpił do wysłuchania wyjaśnień oskarżonych, z których nikt, za wyjątkiem osk. Władysława Znojka, do winy się nie przyznał.

Z kolei sąd przesłuchiwał 21 świadków, po czym rozprawę przerwano do dnia następnego.

Czang - Kai - Szek

rządzi przez radio

TOKIO, 29. 8. Z prowincji Szanśi donoszą, że marszałek Czang - Kai - Szek zaprowadził w północnych Chinach — w prowincjach Hopei i Szansi, kontrolowanych przez władze japońskie, pierwsze na świecie radio przez radio. Przeszło 60 stacji radiowych jest czynnych na terytorium tych dwóch prowincji, wysyłając raporty i otrzymując instrukcje drogą radiową od marszałka Czang - Kai - Szeka. Za pomocą tych stacji Czang - Kai - Szek kieruje akcją partyzantów chińskich, dających się dotkliwie we znaki Japończykom.

W beczce z wodą Spłonął 17-letni chłopiec

Eksplozja kotła z benzyną

ERFURT, 29. 8. Silna eksplozja wydarzyła się w poniedziałek po południu o godz. 15 m. 30 w chemicznym zakładzie czyszczenia oraz farbiarni w Erfurcie. Właściciel tej firmy znajdował się wraz z trzema pracownikami w tym czasie wewnątrz budynku, gdy w pewnej chwili nastąpił nagły, z nieznanych dotąd przyczyn, wybuch kotła z benzyną, po którym całe urządzenie wewnętrzne budynku stanęło w płomieniach.

Podróżuj samolotem

Ceny ogłoszeń:

za miejsce wysokość 1 milimetra przez szerokość jednej szpalty (na wszystkich stronach po 6 szpalt); na 1-ej stronie — 1 zł. w tekście (wśród artykułów) 80 gr., w reklamach (wśród ogłoszeń) — 60 gr., na ostatniej stronie — 70 gr. w dodatku niedzielnym 70 gr. Notatki reklamowe — 1 zł. Komunikaty i wyjaśnienia — 1.50 zł., opisy specjalne — 3 zł., lekarskie 30 gr. Drobne po 20 gr. za wyraz, duże 50 gr. w ogłoszeniach „drobnych” liczy się za oddzielne wyrazy, tusty druk — po dwójnie. Notatki reklamowe oznaczają się cyfrą (N.), komunikaty — wyjaśnienia cyfrą (K.) Za terminy druku ogłoszeń Administracja nie odpowiada.

Dział ogłoszeń: Nowy Świat 15 m. 1. i piętro. Biuro czynne od godz. 9 rano do 4 popoł. Tel. 224-40.

Lew w kościele wzbudził popłoch

AMSTERDAM, 29. 8. Niebywały popłoch w jednym z kościołów protestanckich wznicił w niedziele lew, który zbiegłszy z cyrku, wbiegł do kościoła w czasie nabożeństwa i przebiegłszy środkiem nawę wyskoczył na ołtarz i tam się położył.

Zarówno pastor jak i wierni w popłochu opuścili kościół, tłocząc się przy wyjściu. Kilka osób zemdlało z wrażenia. Lew nie wyrządził nikomu żadnej krzywdy i został schwytany i odstawiony do cyrku.

Dynamit i bomby środkiem „pacyfikacji” Palestyny

JEROZOLIMA, 29. 8. Nieustające akty terroru w Palestynie wzbudzają grozę wśród ludności wsi i miast. Dziś znowu dokonano szeregu zamachów.

W Haifie, w pewnej kawiarni, postrzelono z rewolweru 3-ch Arabów. W Nablus, oddział saperów angielskich wysadził w powietrze jeden z większych domów w którym, w czasie rewizji znaleziono rannego powstańca arab-

skiego. Na szosie wiodącej z Haify do Jeruzolimy aktywiści zatrzymali samochód pocztowy i zabrali 4 worki z pocztą.

W pobliżu Nablus policja zatrzymała arabski samochód ciężarowy wiozący karabiny, amunicję i dynamit. Dwóch młodych Arabów, którzy jechali tym samochodem, zostali aresztowani i osadzeni w więzieniu.

REDAKCJA: Warszawa, Al. Jerozolimskie 121. Telefon 668-62 (sekretariat) 805-80 (ogólny). 330-58 (Dział gospodarczy „Kronika Kupańska”). Oddział miejski „ABC” Nowy Świat 15 m. 1. piętro. Tel. 224-80 przyjmuje interesantów codziennie w godzinach 17.30 — 19.00.

ADMINISTRACJA: Warszawa, Al. Jerozolimskie 121. Tel. 309-33, 309-32 (Kasa, buchalteria). Kantor — Prenumerata Nowy Świat 15 m. 1. piętro. Tel. 224-50. Zarząd i Dział Ogłoszeń: Nowy Świat 15 m. 1. i piętro. Tel. 224-40. Konto PKO 23400 Poczta Konto Rozrachunkowe Nr 2 Skrzynka Poczta 745. Adres telegraficzny: ABC Warszawa PRZEDSTAWICIELSTWA: Łódź: Piotrkowska 103. Tel. 111-44. Biuro czynne w godz. 10-13 i 15-18. Poznań: 27 Grudnia Włodawek. Cyranów 34. Tel. 135. Kalisz: Książnicza 4. Tel. 477. Katowice: ul. Starowiejska 3.

PRENUMERATA: miesięczna (z odosłaniem do domu) i na prowincji zł. 3.30 miesięcznie; wydanie B wraz z dziennikiem Sienkiewicza zł. 3.30 miesięcznie. Za granicą zł. 4.00. Wyd. B (z premią książkową) 6.50.

Na zwrot nadesłanych a nie zamówionych rekopisów redakcja nie odpowiada.

Redaktor naczelny: dr. Tadeusz Gluziński

Wydawca: Spółka Wydawnicza „ABC” Sp. z ogr. odp.

Oficjalnie w „Biuletynie Literackim”, Warszawa, Al. Jerozolimskie 121.

Redaktor odpowiedzialny: Henryk Wysokiński